

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

AAMBINDER

Ds. Chr. van der Poel 50 jaar predikant [p.4]

Gereformeerde Gemeente Barneveld-Zuid

Om het zitplaatsentekort in de 'Rehobothkerk' in Barneveld-Centrum definitief op te lossen, wordt er in 2008 aan de ds. E. Fransenlaan in Barneveld-Zuid een tweede kerk gebouwd. Op 4 december 2008 neemt ds. C. Hogchem de nieuwe 'Adullamkerk' (met 1370 zitplaatsen) in gebruik met een preek over 1 Samuël 22:1-2. Op 12 mei 2009 volgt de

institueering tot zelfstandige gemeente. Enkele maanden later krijgt de gemeente reeds een eigen predikant in de persoon van ds. G. Bredeweg. Als afsluiting van alle bouwactiviteiten wordt er in 2011 een nieuw orgel in de kerk geplaatst, gebouwd door Mense Ruiter Orgelmakers. Momenteel is de gemeente vacant. Het aantal leden en doopleden bedraagt 1531.

27/08/2015
jaargang 93

nr **47**

Getelde omzwervingen

De Heere heeft de weg die Asaf persoonlijk moest gaan ook gebruikt om zijn worsteling te boek te stellen tot lering en troost voor Zijn strijdende kerk op aarde.

Gij hebt mijn omzwerven geteld; Psalm 56:9a

De Heere heeft Zijn volk geen kalme reis beloofd, maar wel een behouden aankomst. Dat heeft ook David ervaren. Wanneer hij uitroept: "Gij hebt mijn omzwerven geteld", dan is dat een troostvolle wetenschap voor hem. Hij was gezalft tot koning, maar in plaats van koning te worden leek het er steeds verder vanaf te gaan. De nog regerende koning Saul staat hem naar het leven en David neemt na alle ontvangen genade het leven in eigen hand. Hij vlucht voor Saul en komt na veel omzwervingen zelfs in Gath, in het land der Filistijnen, terecht. Hij werd opgejaagd gelijk men een veldhoen op de bergen najaagt. Wat is David met alles wat er tot dusverre in zijn leven gebeurd is op de zeef van satan terechtgekomen. Wel had hij in de wedergeboorte geloof ontvangen, doch net als al Gods kinderen, moest hij inleven dat het ontvangen geloof niet altijd in beoefening is. De levende Kerk moet het steeds maar weer hebben van de biddende Hogepriester aan 's Vaders rechterhand van Wie geschreven staat: Ik heb voor u gebeden dat uw geloof

ds. J. Karels,
Rijssen

niet ophoude. Tijdens al deze omzwervingen en afmakingen is de Heere weer als Eerste in Davids leven overgekomen, wat hem doet uitroepen: Wees mij genadig, o God.

Welk een wonder toch dat genade niet ophoudt bij de levendmakende daad. Hoe groot is het wanneer de ontdekking des Geestes doorgaat waar we in Ezechiël 36 van lezen. En gij zult een walging van uzelf hebben over uw ongerechtigheden en over uw gruwelen. Het hart van David is verbrijzeld geworden als vrucht van de verbrijzeling van de Borg. En zo komt David met dit alles weer bij de Heere terecht. Gij hebt mijn omzwerven geteld. Kennen wij iets van dit leven, geliefde lezers en lezeressen? Hoe groot is het wanneer de Heere weer eens licht laat vallen op Zijn dikwijls zo onbegrepen handelingen. Wat is toch dat ontdekkende en verlichtende werk des Geestes onmisbaar. Gij hebt mijn omzwerven geteld. In het woord omzwerven ligt zwerven. Zwerfen is omdolen en dwalen. Zich her- en derwaarts begeven. In omzwerven ligt ook het woord zwerver. Een zwerver heeft hier op aarde geen vast verblijf. Is dit niet het beeld dat wij hier geen blijvende stad hebben? Een zwerver is een vreemdeling op aarde, is door de zonde buiten het paradijs geraakt.

Geve de Heere door genade te leren wat dit inhoudt zo'n ware vreemdeling te zijn. Want dezulken betonen klaarlijk dat zij het hemelse vaderland zoeken. Wat ligt toch in deze woorden het vreemdelingsleven van Gods kinderen verklaard.

Gij hebt mijn omzwerven geteld. Steeds maar weer krijgen zij te maken met de kracht van het ongeloof, het afzwerfen van de Heere. Steeds weer opnieuw moeten ze teleurstellingen met zichzelf

In dit nummer

4 Ds. Chr. van der Poel
50 jaar predikant

8 Smijtegelt,
'Span u wat in' [4]

9 De Saambinder in elk
huis(gezin)

2 Getelde omzwervingen

3 Het Schatboek [33]

5 Beste (aankomende) student

6 Wat houdt classisexamen in?

7 Even maar...

10 Kerknieuws

11 Berichten

12 Kerkdiensten

16 Waarom als (jong) volwassene
naar de CGO?

Het Schatboek [33]

Zondag 30 Van het Heilig Avondmaal onzes Heeren (3)

opdoen. In eigen waarneming worden ze steeds onbekeerder. En leren zij zich kennen als onverbeterlijk. Maar ook steeds weer opnieuw mogen ze de Heere leren kennen als onveranderlijk. Wat geeft dit bij ogenblikken een zoete overdenking van de Zaligmaker, Die geheel enige VREEMDELING, Die niets had om het hoofd op neer te leggen. O, wat een troost, Gij hebt mijn omzwerven geteld. Heere, mijn hele leven is bij U bekend. Uw onbepaalde wetenschap, kent mijnen weg van stap tot stap. U hebt geteld. Heel nauwkeurig. De Kerk krijgt geen één omzwenning te veel en niet één te weinig. En God telt niet alleen het omzwerven, maar ook het aantal dagen dat de ware vreemdelingen in Mesech leven. Hij telt dag en nacht. In dit alles leert de Heere ook Zijn Sion tellen. Hij leert ze dagen tellen. HEERE, maak mij bekend mijn einde en welke de mate mijner dagen zij, dat ik wete hoe vergankelijk ik zij. Zoals er in de berijmde Psalm 39 staat: O, HEER', ontdek mijn levenseind aan mij. Mijn dagen zijn bij U geteld.

Hoe groot is het wanneer de Heere weer eens licht laat vallen op Zijn dikwijls zo onbegrepen handelingen. Wat is toch dat ontdekkende en verlichtende werk des Geestes onmisbaar.

Wie door genade zo mag leren tellen mag bij ogenblikken ook weleens af gaan tellen! Dit is nu een goed, geliefden, dat nog steeds te verkrijgen is.

En dat OM NIET! Gij hebt mijn omzwervingen geteld. Wat een troost, dat nu de Heere de moeite en het verdriet aanschouwt en een Schild is in het strijdperk van dit leven.

De beoefening hiervan geeft dat dan in het land der vreemdelingschappen het oog weleens geslagen mag zijn op het Immanuëlsland, dat boven is, en waar de Drieënige God alles zijn zal in allen en eenmaal alle tranen, ook de allerlaatste, van de ogen zal afwissen. Dan zal men eeuwig aan God genoeg hebben, doch van God nooit genoeg krijgen.

Uit: Zondag 30;
HET SCHATBOEK,
Z. Ursinus, deel 2;
Gebr. Koster,
Barneveld 2014

De toegang tot het Heilig Avondmaal

Nadat het Schatboek duidelijk uiteen heeft gezet waarom de mis een vervloekte afgoderij is, gaat het in op de vraag wie tot het Heilig Avondmaal behoren toegelaten te worden. Het Schatboek wijst erop dat niet allen die wel toegelaten moeten worden, ook behoren aan te gaan. Want er gaan velen aan die niet behoren aan te gaan, zoals huichelaars. Toch moet de gemeente hen toelaten, omdat ze godzalig schijnen.

Wie behoren aan te gaan?

Er zijn drie voorwaarden die in wettige disgenoten vereist worden:

- Kennis van en leedwezen over de zonde.
- Vertrouwen op Gods barmhartigheid door en omwille van Christus.
- IJver tot boetvaardigheid en tot een nieuwe gehoorzaamheid.

Hierin bestaat de waarachtige beproeving waarover Paulus spreekt: 'Maar de mens beproeve zichzelf, en ete alzo van het brood' (1 Kor. 11:28). Zichzelf beproeven, is onderzoeken of u geloof en boetvaardigheid hebt, zoals er staat: 'Onderzoekt uzelf of gij in het geloof zijt, beproeft uzelf. Of kent gij uzelf niet, dat Jezus Christus in u is?' (2 Kor. 13:5). Maar waaruit zult u weten dat u deze dingen hebt?

- Uit het leedwezen, dat in het hart gevoeld wordt.
- Uit het vertrouwen, dat voortkomt uit de gerustheid van de consciëntie: 'Wij dan gerechtvaardigd zijnde uit het geloof, hebben vrede bij God... En de hoop beschaamt niet, omdat de liefde Gods in onze harten uitgestort is' (Rom. 5:1, 5).
- Uit de beginselen van een oprechte gehoorzaamheid, zowel innerlijk als uiterlijk.

Dus degenen die deze dingen in zich gevoelen, behoren ten Avondmaal te gaan. De kleine kinderen mogen niet ten Avondmaal gaan, want deze dingen zijn niet metterdaad in hen, en zij kunnen zichzelf niet beproeven of de dood des Heeren verkondigen.

Wie behoren niet aan te gaan?

De huichelaars en ongelovigen of goddelozen moeten van het Avondmaal afblijven. De sacramenten zijn alleen ingesteld voor de gelovigen en bekeerden, namelijk om de belofte van het Evangelie aan hen te verzegelen en het geloof te versterken. Het Woord is wel gemeenschappelijk aan bekeerden én onbekeerden, opdat degenen die bekeerd zijn, bevestigd en degenen die onbekeerd zijn, bekeerd zullen worden. Maar de sacramenten behoren alleen de gelovigen toe. En Christus heeft het Avondmaal alleen voor Zijn discipelen ingesteld, zoals Hij gezegd heeft: 'Ik heb grotelijks begeerd dit pascha met u te eten, eer dat Ik lijde' (Luk. 22:15).

De waarschuwing van de apostel Paulus

De apostel Paulus houdt de huichelaars en goddelozen met gezaghebbende woorden van het Avondmaal af, als hij gebiedt dat eenieder zichzelf beproeven zal, en alzo van dit brood eten. De huichelaars of goddelozen die zich in het Avondmaal indringen, eten en drinken zichzelf een oordeel, en worden schuldig aan het lichaam en bloed van Christus. 'Zo dan, wie onwaardiglijk dit brood eet of den drinkbeker des Heeren drinkt, die zal schuldig zijn aan het lichaam en bloed des Heeren. Maar de mens beproeve zichzelf, en ete alzo van het brood en drinke van den drinkbeker' (1 Kor. 11:27, 28). Dit is ook op andere plaatsen in de Schrift te vinden.

Ds. Chr. van der Poel 50 jaar predikant

Op 2 september 1965 werd kandidaat Van der Poel op 33-jarige leeftijd bevestigd tot predikant van de Gereformeerde Gemeente te Yerseke. Uit de vele beroepen die hij ontving was al snel duidelijk dat Yerseke zijn eerste gemeente zou worden. Zelf zegt ds. Van der Poel daarvan: 'Tijdens een dankdagdienst in de studententijd bond de Heere deze gemeente reeds op mijn hart.'

L. J. Goud,
Yerseke

Toen de beroepen kwamen, was het m'n uitzien of de Heere wilde bevestigen dat het niet van mezelf was, maar dat ik Zijn weg in Zijn gunst mocht gaan. Daarin wilde de Heere onderwijs geven. Later heb ik mogen horen dat verschillende kinderen Gods in de gemeente wederkerig werkzaam waren met het uitgebrachte beroep en mochten geloven dat Yerseke opnieuw een predikant zou ontvangen. Je mag zoiets dan later als een bevestiging van 's Heeren werk ervaren'. Ds. L. Rijksen sprak tijdens de bevestiging over Jesaja 40:1-2. 's Avonds deed ds. Van der Poel zijn intrede met Johannes 3:29-30: 'Die de bruid heeft, is de Bruidegom, maar de vriend des Bruidegoms, die staat en Hem hoort, verblijdt zich met blijdschap om de stem des Bruidegoms. Zo is dan deze mijn blijdschap vervuld geworden. Hij moet wassen, maar ik minder worden.' De band met de gemeente van Yerseke was erg hecht, in de loop van de jaren zijn veel beroepen ontvangen maar mocht ook blijken dat een drievoudig snoer niet haast verbroken wordt en bedankte ds. Van der

Ds. Chr. van der Poel

Poel altijd weer. In 2001 zei hij daarover: 'Er zijn wel beroepen geweest waar ik het moeilijk mee heb gehad, maar de Heere heeft me nooit de boodschap gebracht dat ik hier weg moest. Ik kan dat verder ook niet begrijpen.'

Enkele weken nadat ds. Van der Poel in september 2000 zijn 35-jarig ambtsjubileum had herdacht, werd hij getroffen door een ernstig herseninfarct. Hoewel enig herstel niet uitbleef, waren zijn krachten gebroken en zag hij zich in februari 2001 genoodzaakt emeritaat aan te vragen, dit werd hem door de classis Goes op de meest eervolle wijze verleend met ingang van 1 juli 2001.

Lichamelijke zwakheden maakten het onmogelijk in een officiële kerkdienst afscheid te nemen van de gemeente. Wel stond ds. G.J.N. Moens er als consulent van de gemeente op 8 juli 2001 bij stil. Aan het einde van deze dienst werd er een brief van ds. Van der Poel voorgelezen, die tekenend was voor zijn dienen in de gemeente:

"Geliefde gemeente van Yerseke,

De tijd is daar om van u afscheid te moeten nemen. Omdat het op een wijze is die ik niet zou begeren, daar ikzelf niet voor kan gaan, zal het op deze wijze moeten gebeuren. Ik hoop dat de tijd nog zal aanbreken om zo de Heere wil en wij leven nog voor u voor te mogen gaan. 'k Zou de Heere willen erkennen voor wat Hij schonk. Het gebrek is op mij.

Onze consulent ds. Moens, de kerkenraad en u als gemeente willen wij hartelijk bedanken voor al het goede.

Voorts zou ik u de zegenbede uit 2 Korinthe 13:13 willen toewensen: De genade des Heeren Jezus Christus en de liefde Gods en de gemeenschap des Heiligen Geestes zij met u allen. Amen".

De wens die hij in zijn afscheidswoord aan de gemeente uitsprak is nog in vervulling mogen gaan, in de jaren 2002 tot en met 2009 heeft hij nog van tijd tot tijd in de gemeente voor kunnen gaan. Zoals achteraf gebleken is, was op zondagavond 28 juni 2009 zijn laatste preek in zijn geliefde gemeente uit Galaten 1 vers 4 en 5: "Die Zichzelfen gegeven heeft voor onze zonden, opdat Hij ons trekken zou uit deze tegenwoordige boze wereld, naar den wil van onze God en Vader, Denwelken zij de heerlijkheid in alle eeuwigheid. Amen".

Daarna ging het preken vanwege toenemende zwakheden niet meer.

Bijzonder ingrijpend voor ds. Van der Poel was het overlijden van zijn vrouw, op 29 januari 2008. Gedurende een lange reeks van jaren is zij hem altijd tot grote steun geweest.

De laatste jaren is ds. Van der Poel volledig aan huis gebonden, er is dag en nacht verzorging zodat hij nog thuis kan wonen. Het wel en wee van de gemeente(n) gaat hem nog erg aan het hart en hij is nog erg betrokken op de prediking.

Zo moet hij inleven wat hij preekte tijdens zijn intrede in de gemeente "...en ik minder worden". Zelf zegt hij ervan: 'Het is een voorrecht als de Heere bij tijden iets van Zijn gunst doet ervaren. En dat is alleen genade. Want uit Hem, en door Hem, en tot Hem zijn alle dingen.'

Beste (aankomende) student

Binnenkort hoop je voor het eerst of opnieuw een studiejaar te beginnen. Als christen studeren Anno Domini 2015 is een uitdaging. Het is in de meeste studies niet gemakkelijk om voor je overtuigingen, gegrond op de Schrift, uit te komen tegenover docenten en medestudenten.

Zo wordt er binnen de verschillende wetenschappen uitgegaan van theorieën en modellen. Je kunt je sterk afvragen welke plaats er overblijft voor God en voor het geloof in de schepping van zes dagen. Van welke uitgangspunten wordt er uitgegaan binnen de rechtsgeleerdheid? Hoe ver mag je gaan met bepaalde behandelingen binnen de medische wetenschap? Wat zijn de grenzen van de economie?

Van deze en andere vragen is de Werkgroep voor Studenten (onder de vlag van het deputaatschap Kerk, Gezin, Jeugd en Onderwijs) zich terdege bewust. Het zijn belangrijke vragen die tegenwoordig –in toenemende mate– op jou als student afkomen. Daarom wil de Werkgroep naast jou gaan staan. Welke activiteiten heeft deze werkgroep tijdens je studententijd bijvoorbeeld voor jou?

- Ieder jaar een zomer- en een winterconferentie in Gouda. Dit jaar wordt de zomerconferentie gehouden op vrijdagavond 18 en zaterdagmorgen 19 september. Het thema is 'Augustinus actueel', waarbij er onder andere twee lezingen worden gehouden over 'Augustinus voor het hart' (dr. H.J. Agteresch) en 'Augustinus voor het land' (dr. A. Goudriaan). Voor meer praktische informatie en de mogelijkheid om je aan te melden kun je terecht op onze website **www.werkgroepstudenten.nl**
- In Amsterdam, Ede-Wageningen, Groningen, Leiden, Rotterdam, Utrecht en Goes zijn er studentenkringen die om de twee tot vier weken bij elkaar komen. Als een christelijke studentenvereniging om een of andere reden geen optie is, is er het alternatief van de kringen. Je komt daar met christelijke medestudenten in contact, waarbij er ruimte is voor Bijbelstudie en ontspannen activiteiten. Op onze website kun je actuele informatie over deze kringen vinden. Ook staan hier de gegevens van de mentoren en kringassistenten vermeld.
- De uitgave *Wijsheid en Wetenschap, een pastorale handreiking voor studenten*. Dit boekje is tijdens de zomerconferentie in 2014 gepresenteerd. Je vindt hierin 21 bijdragen voor je persoonlijk, kerkelijk en academisch leven. De eerste twee delen vinden uiteraard overlap met vele andere uitgaven. Toch vonden we het als werkgroep nuttig om dit voor jou kort samen te brengen in deze uitgave, om de samenhang tussen bijvoorbeeld je persoonlijk leven en je studie duidelijk te maken. In het laatste deel vind je bijdra-

gen van academici uit de Gereformeerde Gemeenten die je kort iets vertellen over de moeilijke vragen die je als christen tegen zult komen binnen onder andere de natuurwetenschappen, de geschiedenis, de rechtsgeleerdheid, de medische wetenschap, de psychologie, de economie en de theologie. De scribenten proberen je te helpen met het formuleren van antwoorden op deze vragen. Ook geven zij verschillende literatuurtips om je als christen verder in je vakgebied te verdiepen. Dit boekje is tijdens onze zomerconferentie gratis te krijgen.

Vanuit de werkgroep willen we je een aantal handreikingen meegeven:

- Blijf betrokken bij de kerk waartoe je behoort. Een kerk met gebreken, maar waarin je door Gods voorzienigheid bent geboren, gedoopt en opgegroeid.
- Probeer de catechisaties in je thuisgemeente te blijven volgen. Als dit vanwege je studie of het feit dat je op kamers zit niet mogelijk is, leg dan contact met een kerkenraadslid van de gemeente in je studiestad en vraag naar de mogelijkheden om daar catechisatie te volgen. De kerkenraad van je thuisgemeente stelt het eveneens op prijs als je doorgaat waar je gaat studeren.
- Graag blijft de werkgroep met jou in contact om jou op de hoogte te houden van haar activiteiten. We stellen het erg op prijs als je jouw gegevens aan ons door wil geven via de contactmogelijkheid op onze website.
- Pas op voor een relativerende houding, waarin alle wereldgodsdiensten op één lijn worden gezet. Wees duidelijk over het unieke van het christelijk geloof. Verdiep je daarom biddend in onze belijdenisschriften, in literatuur uit de gereformeerde traditie, maar bovenal in Gods Woord. Zorg er daarnaast voor dat je de 'Five Points of Calvinism' (ook wel afgekort met de beginletters als 'TULIP') kent. Onderzoek de Bijbelse onderbouwing hiervan en zorg ervoor dat je het aan anderen uit kunt leggen.

Namens de Werkgroep voor Studenten Gods zegen voor je studie en voor je persoonlijk leven toegewenst!

J.M. Schot,
Doornspijk

Wat houdt classisexamen in?

In juni werd onder ons door een drietal kandidaten een beroep aangenomen. Daarna moesten zij nog examen doen voor de classis. Wat houdt dit classisexamen in? Waarom is dat nodig? De predikantenopleiding wordt toch door de Theologische School verzorgd?

ds. P. Mulder,
Geldermalsen

Om predikant te worden moeten we weten van de Heere daartoe geroepen te zijn. Om vervolgens in de praktijk tot het predikambt te komen, is het nodig op goede wijze door de kerk geordend te worden. In dit licht is het examen voor de classis van grote betekenis.

Ordering tot het ambt

“Wij geloven dat de dienaren des Woords, ouderlingen en diakenen tot hun ambten behoren verkoren te worden door wettige verkiezing der kerk, met aanroeping van de naam Gods en goede orde, gelijk het Woord Gods leert.” Deze lijn van de Nederlandse Geloofsbelijdenis, artikel 31, volgen wij van harte. Er is steeds gebed nodig om tot vervulling van de ambten te komen. De Heere heeft dat Zelf opgedragen: “Bidt dan de Heere des oogstes dat Hij arbeiders in Zijn oogst uitstote”.

Laat zulk gebed er mogen zijn, vanwege Gods genade, door de Geest der gebeden.

Theologische School
te Rotterdam

De verkiezing van ambtsdragers vindt plaats door de kerkenraad met medewerking van de mansledenvergadering. Immers, de kerkenraad stelt een dubbelgetal en daaruit kiest de ledenvergadering. Ook spreekt onze belijdenis van goede orde. Onze kerkorde geeft in dezen de lijnen aan die gevolgd moeten worden. In dit artikel letten we speciaal op de ordening tot het predikambt.

Artikel 31 vervolgt met op te merken: “Zo moet zich een ieder wel wachten door onbehoorlijke middelen zich in te dringen, maar is schuldig de tijd te verwachten, dat hij van God beroepen wordt, opdat hij

Men moet niet zelf allerlei dingen doen om een ambt te verkrijgen. Nee, men dient in afhankelijkheid van de Heere de ordelijke weg te gaan. Allereerst is de inwendige roeping van de Heere nodig.

getuigenis hebbe van zijn beroeping om van haar verzekerd te zijn.” Men moet dus niet zelf allerlei dingen doen om een ambt te verkrijgen. Nee, men dient in afhankelijkheid van de Heere de ordelijke weg te gaan. Allereerst is de inwendige roeping van de Heere nodig. Wanneer deze er zijn mag, zal men zich in de ordelijke, kerkelijke weg moeten begeven om daadwerkelijk tot het ambt te komen. Het ambt wordt immers in de kerk vervuld en door middel van de kerk wettig opgedragen.

Theologische school en classis

Iemand die zich tot het predikambt geroepen weet, zal zich eerst tot zijn eigen kerkenraad moeten wenden om een attest. Wanneer dat attest inderdaad verleend wordt, kan men zich bij het curatorium

De onbekende God verkondigd

aanmelden. Jaarlijks rond 1 maart roept het curatorium via een bericht in De Saambinder tot deze aanmelding op. Degenen die toegelaten worden tot de opleiding zijn daarmee uiteraard niet meteen al predikant. Zij worden toegelaten tot de opleiding van dienaar des Woords. Gewoonlijk duurt deze studie vier jaar.

Onze Generale Synode heeft een deputaatschap ingesteld, het curatorium, dat verantwoordelijk is voor de toelating en de opleiding. Onder verantwoordelijkheid van het curatorium wordt op de Theologische School onderwijs en toerusting gegeven aan de studenten met het oog op het ambt van dienaar des Woords dat zij hopelijk in de toekomst mogen gaan vervullen. Wanneer de opleiding aan de School geheel doorlopen is, vindt het eindexamen plaats. Dit heet officieel het preparatoir (of voorbereidend) examen. Wanneer men dat met goed gevolg mag afleggen, is men kandidaat tot de heilige dienst. Dan is men beroepbaar binnen de kring van onze gemeenten.

Tot zover reikt de bevoegdheid en het werk van het curatorium en de docenten van de Theologische School. Maar het is niet zo dat men vanwege de School predikant wordt. De kerk, en dan wel specifiek de classis, laat toe tot het predikambt. Dat is in artikel 4 van de kerkorde (de DKO) zo vastgelegd. Om daadwerkelijk predikant te worden moet men voor de classis het peremptoir examen afleggen. Dat is het beslissende examen dat na de beroeping plaatsheeft. Dit examen wordt afgelegd in de classis waartoe de gemeente behoort naar welke de kandidaat het beroep aannam. Bij dit beslissende examen wordt de classis bijgestaan door de deputaten die volgens artikel 49 van de DKO door de Particuliere Synode zijn aangewezen.

De Heere geve in Zijn gunst dat onder ons zulke examens nog vaak mogen plaatsvinden. En moge dan Zijn genadig welbehagen in Christus ook onder ons en ons nageslacht volvoering krijgen.

Tijdens zijn tweede zendingsreis wordt Paulus in Athene eigenlijk gedaagd om verantwoording af te leggen over zijn prediking in de cultuurstad (Hand 17: 22). Hij wordt gedaagd binnen een soort gespreksforum, de plaats van de vrije meningsuiting. Opmerkelijk hoe zijn verdedigingsrede is opgebouwd. Dat heeft voor onze prediking wat te zeggen. Het gaat om de wezenlijke inhoud van de verkondiging. Kernzaken die nooit mogen ontbreken. Zelfs niet in het contact met mensen die er voor het eerst van horen, zoals hier op de Areopagus. Mensen die zich voor godsdienstig (22b) houden. Op hun manier dan. Paulus heeft rond gekeken en geluisterd, voordat hij spreekt. Hij blijkt ook goed op de hoogte van hun cultuur. Hij citeert hun dichters zelfs uit het hoofd (28m).

- Hij begint bij **God** en niet bij de mens en zijn behoeften of mening. Hij begint met de Schepper van ons allen. Deze Schepper toont elke dag aan iedereen - wie dan ook - Zijn kracht, goedheid en wijsheid. Iedereen moet weten: we zijn totaal afhankelijk van onze Schepper. Zonder Hem kunnen we niet leven, bewegen en bestaan (28a). Dat moeten de heidenen weten. En kerkmensen zeker, die voortdurend onder de Woordenbaring leven.
- Hij zegt wie de **mens** is: God heeft de mens geschapen en de mens is geheel afhankelijk van God (25). Nu is echter de mens bezig zich een god te vormen naar zijn eigen beeld en wil deze zelfgemaakte god afhankelijk maken van de mens. Zelf als God zijn en zelf uitmaken wat goed en kwaad is. Zichzelf altijd en overal in het middelpunt plaatsen en God zoveel mogelijk ondergeschikt maken. Een mens verbeeldt zich heel wat! Terwijl alles in Gods hand ligt: Hij bepaalt de tijden en plaatsen (26b).
- De **verhouding** tussen God en mens: we staan allen met deze God in rekening. Of we dit nu geloven of niet. Deze Schepper en Onderhouder van ons dagelijks leven heeft recht op ons. In dit verband zegt onze belijdenis zo heel terecht: dat 'God de mens dient, opdat de mens God zal dienen (NGB 12)'. Daarbij maakt God de dienst uit en niet de mens. Dienen in de weg van waarachtige bekering. Gods doel is: opdat wij de Heere zoeken zouden of wij Hem immers tasten en vinden mochten (27). We zijn Hem kwijt (geraakt) en tasten als blinden ellendig rond. Maar Hij is te vinden. Door middel van de verkondiging is Hij dichtbij. 'Niet ver van een ieder van ons', durft Paulus tegen deze heidenen te zeggen. Hoeveel te meer geldt dit van ons, kerkmensen.
- Hij wijst op de noodzaak en de mogelijkheid van de waarachtige **bekering** en het ware **geloof** in Christus Jezus: het is zo nodig om tot inkeer te komen, tot afkeer van de doelpaden en weder te keren tot God, Die we verlaten hebben. Deze weg der bekering wordt ons bekend gemaakt door de Middelaar, bij voorbeeld in Lukas 15, de gelijkenis van de twee verloren zonen.
- De diepe ernst, omdat de **oordeelsdag** komt: dit laat God verkondigen (30). Want Hij zal ieders leven oordelen door de Rechter, Die Dezelfde is als de Redder (31). Hem heden te leren kennen is eeuwig behoud. Hem niet te kennen is onze dood en ondergang!

Wanneer we letten op de vetgedrukte woorden dan zien we de lijn: God - mens - verbroken verhouding tussen beiden - de weg der bekering in de Zaligmaker - de oordeelsdag en naderende eeuwigheid. Een volgorde, precies zoals de opbouw is van onze NGB. Bij God (NGB 1) vandaan tot in eeuwigheid (NGB 37). Dit is de taal van de Schrift, van de kerk van alle eeuwen. Dient u deze bekende God?

v. A.

Smijtegelt, 'Span u wat in' [4]

Nog even en de dienst is afgelopen. 'De gelezen preek was van...'. Voor kenners was het al geen vraag meer. Toen zij in de eerste zin van de preek al hoorden voorlezen 'Wij lezen...' en even later 'Span u een weinig in', verdween de laatste twijfel. 'Een Smijtegelt'. Waaraan herkent men zijn preken?

P.C. Beeke,
Middelburg

Van de 35 preken uit "Trek mij" (deel 2) beginnen er 23 met 'Wij lezen...' of een variant. Direct valt al de

Schriftuurlijke basis op. De vele tekstverwijzingen laten zien dat de dienaar van het Goddelijk Woord voortdurend Schrift met Schrift vergelijkt. Puttend uit een enorme Bijbelkennis, vrucht van veel vertoeven in de studeerkamer. Gods Woord legt zichzelf uit. 'Kluchtjes en joodse vertellingen laten wij voor zulken die er lust toe hebben. Wij zeggen dat de predikstoel zékere dingen hebben moet'.

Een tweede kenmerk is de bevinding in zijn preken. Ware zoekers worden getroffen door wat ze horen. 'De predikanten prediken alsof ze in mijn hart zagen. Waarvandaan is dat?' Bekende klanken voor eerstbeginnenden. 'Als hij nu Gods Woord hoort, begint hij de waarheid te verstaan en denkt: wel, hoe heerlijk is de waarheid. Hij begint die te beschouwen in haar wezen en bemint die. Hij ziet nu ook zijn ellende en denkt: hoe ben ik daarmee zo ingenomen geweest?' Na de uitleg volgt een indringende toepassing, 'de ziel van de predikatie', met voor elk een boodschap. 'Dit zijn de

De Koorkerk in
Middelburg

stukken, leg nu uw hart er naast'.

Scherp worden schijnvromen ontmaskerd, al hebben ze nog goede daden. 'Zij zijn als een dood mens die in de zee ligt. In het water schijnt hij te leven omdat hij beweegt. Maar hij is wel dood'. Mondchristenen noemt hij 'al die praatvaarders en die praatmoers'. Ernstig waarschuwt hij tegen de naderende kermis. 'Zullen wij (predikanten) dan rusten voordat God Middelburg en Nederland, ja gans Nederland ontkermist?' Krasse taal, maar wel uit een bewogen hart. 'Moet u zeggen, ik mis het? Hoor, vleien moet gij u niet, maar opgeven moet gij ook niet'. De preek wijst toch nog een weg voor de grootste zondaar, met liefde en ernst. Als staande voor de rechterstoel. 'Geliefden, gij denkt niet genoeg aan de andere eeuw'. Smijtegelt staat in het volle leven en spreekt 'Een woord op zijn tijd'. Hij vermeldt overstromingen, ziekte onder mensen en vee, droogte, spanningen in Europa. Hij kent het leven in de achttiende eeuw en legt onvermoeibaar de toets van het Woord daar aan. Nooit ontbreekt de oproep tot bekering, altijd wordt de weg ter ontkoming aangewezen.

Alle groepen krijgen een passende behandeling. 'Als u koopmanschap bedrijft om winst te maken, heeft u God wel in het oog?' 'Hoe verwaarloost een schipper zijn tijd, wanneer hij het tij laat verlopen'. Oppervlakkige indrukken? 'Predikatieziekte. Is de predikatie uit, dan is de ziekte over'.

Wie zegt dat hij niet kan bidden, krijgt ten antwoord: 'Dat is maar een verschoning van uw luiheid'.

Smijtegelt waarschuwt tegen zondagsonthelving en de heersende mode. Hij kent de geschiedenis. 'De papen in voorleden tijden schrokken van der Geuzen biddagen. Waar zijn de bidders voor, op en na de biddag?' Hij maakt zich zorgen over de toekomst. 'Hoe zal het hier zijn met de prediking als mijn mond gesloten is door de

Tijdens mijn leven niet, na mijn dood regeer ik niet meer.

dood?' Hoe geef je geestelijke leiding? Smijtegelt leert het ons.

De allerkleinsten worden niet vergeten. "Het

gekrookte riet" bevat 145 preken voor de kleinen in de genade. 'Val de Heere toch lastig en houd toch aan, dag en nacht, met tranen en gebeden'. We leren hem kennen als vader, psycholoog in geestelijke zielkunde, voor zoekende zielen, zwakken in het geloof. De preken zijn blijvend actueel, is zielen nood ooit tijdgebonden geweest? Veertig jaar lang kregen Middelburgers onderwijs en nog lezen we zijn preken.

De preek lijkt op een gesprek. De preektaal is de spreektaal van toen, het is alsof men zelf onder het gehoor van de volksprediker zit. Maria Boter heeft de woorden direct uit zijn mond opgeschreven en zo is het in de boeken gekomen, na controle van de tekst door de eerwaarde zelf. Of hij dacht aan het uitgeven van preken? 'Tijdens mijn leven niet, als ik bij mijn Drie-enige God ben, heb ik eer genoeg. Na mijn dood regeer ik niet meer'.

Er zijn nog honderden preken verkrijgbaar. Schriftuurlijk en bevindelijk, actueel en tijdloos, voor rijk en arm, ernstvol en bewogen, bewust van zijn opdracht en toch bescheiden. Pieter de Vriese, zijn eerste levensbeschrijver, kan de preken aanbevelen. 'Koopt ze, zo zal de geschiedenis van Smijtegelt u nog tot zegen zijn. En hij zal dan nog spreken nadat hij gestorven is'.

Te moeilijk? Ach, 'span u een weinig in'.

Deel 5 volgt:

Smijtegelt, sprekend na zijn sterven

De Saambinder in elk huis(gezin)

Helpt u ons mee?

Al eerder schreven we erover, dat we ons kerkelijk blad graag zo breed mogelijk verspreid willen zien. En vooral gelezen willen zien. Want het gaat ons – als deputaatschap en redactie - niet zo zeer om de geldelijke baten. Maar allereerst om de oorspronkelijke doelstelling van ons blad: onder Gods onmisbare zegen samenbindend te mogen zijn binnen het geheel der gemeenten.

Te werken aan de band van de verschillende generaties aan elkaar; jong en oud dus binnen de plaatselijke gemeente. Maar ook de band van al de gemeenten onderling. Samenbinden aan de leer van Schrift en belijdenis, aan de leer die naar de godzaligheid is. Het gaat ons om de band aan dat wat ons voorgeslacht zo hartelijk lief was. Om dat te mogen overdragen aan de volgende generatie(s). Vandaar ook de nieuwe vormgeving: de voorpagina met een foto van de kerk van telkens een andere gemeente en de achterpagina. Voor het contact met onze lezers. En wat daar tussen te lezen is...! Daarom is er nagedacht over de abonneewerving. De Wet bescherming persoonsgegevens laat niet toe dat de kerkenraden ons een ledenlijst verstrekken om aan de hand daarvan na te gaan wie nog geen abonnee van De Saambinder zijn. Daarom hebben we een andere weg gezocht. Dit willen we dan alvast aankondigen. Want we hebben dringend de hulp van iedere lezer nodig. Het nummer van 3 september zal binnen de ene helft van onze ge-

meenten breed verspreid worden en dat van 10 september bij de andere helft. Ieder adres van de gemeente ontvangt dan één (extra) nummer. Allereerst natuurlijk bedoeld voor niet-abonnees. Maar dat houdt ook in dat abonnees één keer twee exemplaren ontvangen.

- Met daarbij het vriendelijke verzoek met dit tweede exemplaar wat te doen: aan uw volwassen kinderen geven bijvoorbeeld. Of aan een mogelijk geïnteresseerde in uw omgeving. Bij De Saambinder van 3 óf 10 september zal een folder gevoegd worden waarin een voordelig aanbod wordt gedaan om abonnee te worden c.q. anderen abonnee te maken. We roepen eenmalig de medewerking van iedereen in.
- Zeker vragen we ook de hulp van onze kerkenraden om dit organisatorisch in goede banen te leiden. Het gaat om een eenmalige actie, waarin het deputaatschap het nodige investeert. In de hoop dat we met elkaar het beoogde doel mogen bereiken: De Saambinder in elk huis(gezin)!

Helpt u mee met ons? Hartelijk dank alvast voor uw inzet, over een week of over twee weken dus, D.V.

v. A.

Kerknieuws

DOVENDIENST TE DORDRECHT

Op **zaterdag 29 augustus** hoopt student M.T. Al-Chalabi voor te gaan in een aangepaste kerkdienst voor doven en slechthorenden. Deze dienst wordt gehouden in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Dordrecht, Mauritsweg 286 en begint om 15.00 uur. Horenden zijn eveneens hartelijk welkom.

MUTATIE KERKELIJK JAARBOEK 2015

Pag. 324, **gemeente RHENEN**. M.i.v. 1 september 2015 is koster: A.J. Roza, Bruine Engseweg 45, 3911 CJ Rhenen, tel. 06 17498232. e-mail: koster@gergemrhenen.nl

Berichten

JUBILEUMBIJENKOMSTEN CGO

Op **vrijdag 4 september** zullen in Gouda een CGO-jubileumbijeenkomst en een -reünie worden gehouden. De middagbijeenkomst, die van 14.00-16.30 uur gehouden wordt in de Sint-Jan in Gouda, draagt het karakter van een reünie. Ds. J.J. van Ekeveld en dr. C.R. van den Berg zullen een bijdrage leveren. Er is een rondleiding in groepen langs de gebrandschilderde ramen. Als u deze middagbijeenkomst wilt bijwonen, kunt u dit doorgeven aan het secretariaat (secretariaat@cgo.nu).

Na de middagbijeenkomst is er een maaltijd in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Gouda. Als u hiervan gebruik wilt maken, kunt u dit ook doorgeven aan het secretariaat. De kosten voor de middagbijeenkomst, inclusief jubileumboek, bedragen € 20,-; indien u ook gebruik wilt maken van de maaltijd: € 29,50.

De avondbijeenkomst wordt gehouden in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Gouda. Deze bijeenkomst begint om 19.30 uur. Ds. A. Schreuder zal de avond openen en ds. G. Clements houdt een lezing over 'Vijf punten van belijden'.

ZANGAVONDEN

Barneveld

Zangavond op **vrijdag 28 augustus**, aanvang 19.30 uur, in de Adullamkerk van de Geref. Gemeente van Barneveld-Zuid, Ds. E. Franzenlaan 6, m.m.v. de organisten van die gemeente. Opening, meditatie en sluiting door ds. G. Beens. Collecte voor de schulddelging.

Elspeet

Psalmzangavond (met bovenstem) op **zaterdag 5 september**, aanvang: 19.30 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente te Elspeet. Opening, meditatie en de sluiting door ds. G. van Manen. Orgelbespeling door Pieter Heykoop. Collecte voor de Stichting Oost-Europahulp Gereformeerde Gezindte.

Kootwijkerbroek

Psalmzangavond (met bovenstem) op **zaterdag 5 september**, aanvang 19.30 uur, in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Kootwijkerbroek, m.m.v. Dick Slagman (orgel). Opening, meditatie en sluiting door ds. G. Beens.

HELPEDE HANDEN IN LEIDSCHER RIJN

Met ingang van september 2015 is Helpende Handen de eerste en derde donderdagmiddag van de maand aanwezig op de evangelisatiepost in Leidsche Rijn. Doel van deze inloopmiddagen (13.30-15.30 uur) is om mensen die te maken hebben met (langdurige) zorg te kunnen adviseren over hun persoonlijke situatie. De eerste keer, **donderdag 3 september**, zal een voorlichtingspresentatie gegeven worden over de veranderingen in de zorg.

Door deze samenwerking hopen we een nieuwe opening te vinden waardoor wijkbewoners de weg naar de evangelisatiepost weten te vinden. Leden van onze gemeenten zijn ook hartelijk welkom met hun vragen. Het betreft vooralsnog een pilot van een halfjaar.

Locatie: De Hoeksteen, Monarchvlinderlaan 200 in Leidsche Rijn.

CONTACTGROEPEN HELPEDE HANDEN

De komende maanden worden er weer verschillende lotgenotenbijeenkomsten georganiseerd door Helpende Handen.

Op **zaterdag 5 september** wordt in Dordrecht een bijeenkomst gehouden voor *jongeren met Syndroom van Turner*. Tijdens deze dag is er tijd voor bezinning en ontspanning.

Voor *jongeren met autisme* wordt er op **zaterdag 5 september** een bijeenkomst gehouden in Woerden. Een moeder van een jongere met autisme gaat dan met de aanwezigen in gesprek over 'Autisme bij jou thuis'. Op **dinsdag 8 september** wordt er in Waverveen een koffieochtend gehouden voor *ouders van kinderen met een ernstig meervoudige beperking*.

In Geldermalsen wordt er op **zaterdag 12 september** een bijeenkomst gehouden voor *mensen met niet-aangeboren hersenletsel en hun verwanten*. Tijdens deze bijeenkomst zal J. Voorman een inleiding houden over 'Communicatie'.

Op **zaterdag 19 september** wordt er voor *ouders van kinderen met autisme* een bijeenkomst georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomst, die in Woerden gehouden wordt, zal mevr. M. Leenman spreken over 'Een kind met autisme in het gezin'.

Voor *ouders van kinderen met MCDD* wordt

op **donderdag 1 oktober** in Apeldoorn en 's-Gravenpolder en op **woensdag 7 oktober** in Woerden een bijeenkomst georganiseerd. *Ouders van kinderen met epilepsie en volwassenen met epilepsie* zijn op **woensdag 7 oktober** welkom tijdens een bijeenkomst in Woerden. Dr. F. Visscher zal dan spreken over 'Epilepsie bij kinderen'.

Er start een nieuwe contactgroep voor *ouders van kinderen met een visuele beperking*. De eerste bijeenkomst wordt op **zaterdag 3 oktober** gehouden in Woerden. Voor kinderen is er een 'apart' programma. *Jongeren met een lichamelijke beperking* zijn op **zaterdag 3 oktober** welkom in Krabbendijke. Ds. A.J. de Waard zal een inleiding houden en 's middags is er tijd voor ontspanning.

Voor meer informatie en aanmelden kunt u terecht op www.helpendehanden.nl/ contactgroepbijeenkomst, mailen naar info@helpendehanden.nl of bellen naar 0348 48 99 70.

BOEKJE Geref. GEMEENTE WIERDEN (1899-2015)

In november a.s. verschijnt een boekje over de geschiedenis van de Geref. Gemeente te Wierden. Het boekje wordt gedrukt in een zeer beperkte oplage en is niet via de boekhandel verkrijgbaar.

Mogelijkheid van bestelling: **vóór 15 oktober 2015** voor de prijs van € 11,- (bij bezorging via de post € 15,-), overmaken op rekening NL81 RABO 0354804227 t.n.v. Gereformeerde Gemeente Wierden, Vriezenveenseweg 14, 7641 AJ WIERDEN, onder vermelding van uw naam en adres. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met ouderling J.G. Bolier (0546-565017).

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Kerkdiensten

ZONDAG 30 AUGUSTUS 2015

Aagtekerke 9.30 uur ds. S.W. Janse en 19.00 uur ds. R.A.M. Visser en 14.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Aalst 14.30 uur ds. J. van Rijswijk; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Alphen a/d Rijn 19.00 uur ds. B. Labee; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Amsterdam-Noord 10.00 en 16.30 uur stud. J.B. Huisman; Arnhem 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Barendrecht 10.00 en 16.00 uur stud. J. de Kok; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. D. de Wit; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. K. Boeder; Beekbergen 15.00 uur ds. A. Verschuure; Benthuizen 18.00 uur ds. J.J. Tanis; Berkenwoude 10.00 uur ds. H. Paul en 19.00 uur ds. J. Driessen; Bodegraven 10.00 uur ds. M.J. van Gelder en 19.00 uur ds. W. Visscher; Borssele 9.30 en 18.00 uur ds. P.D. den Haan; Boskoop 9.30 uur ds. J. Driessen en 19.00 uur ds. L. Terlouw; Brakel 10.00 en 18.00 uur stud. W. Mouw; Breda 19.00 uur ds. H. Hofman; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur (H.D.) ds. W. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken en 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Delft 18.00 uur ds. M. Joosse; Den Helder 10.00 uur ds. G. Heijkamp en 15.30 uur kand. H. van der Heiden; Deventer 18.30 uur ds. R. Kattenberg; Dinteloord 10.00 en 18.30 uur stud. M.H. Schot; Dirksland 10.00 uur ds. A.J. Gunst; Dordrecht 10.00 (H.D.) en 16.30 uur ds. H. Hofman; Ede 16.00 uur (H.D.) ds. H.A. van Zetten; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 en 16.00 uur ds. P.G. Heijkamp; Enkhuizen 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 15.00 uur ds. A. Schreuder; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur (H.D.) ds. C. Hogchem; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; 's-Gravenhage 10.00 (H.A.) en 16.30 uur ds. J.S. van der Net; Herkingen 14.30 uur kand. H. Brons; Hilversum 10.00 en 16.30 uur ds. J.W. Verweij; Hoedekenskerke 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. A.J. de Waard; Hoofddorp 9.30 uur ds. P. Mulder en 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Hoogeveen 19.00 uur ds. A. Schot; Hoogvliet 16.00 uur ds. P. Mulder; Houten 10.00 ds. C.G. Vreugdenhil; Kampen 9.30 en 15.30 uur (H.D.) ds. J. IJsselstein; Kamperland 14.30 uur ds. C. Sonneveld; Kapelle-Biezeling 15.00 uur ds. D.W. Tuinier; Katwijk aan Zee 10.00 en 16.00 uur ds. A.P. Baaijens; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 14.00 uur ds. C. van Krimpen; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. C. Sonneveld; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Kruijningen 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. G. Bredeweg; Leerdam 10.00 en 18.00 uur ds. J. Schipper; Leiderdorp 10.00 uur ds. J.J. Tanis en 18.30 uur ds. A.P. Baaij-

ens; Lelystad 19.00 uur ds. J. IJsselstein; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. G.J.N. Moens; Marknesse 9.30 en 15.30 uur ds. B.J. van Boven; Meeuwen 15.00 uur ds. A.T. Huijser; Meliskerke 14.30 uur ds. C.J. Meeuse; Melissant 10.00 en 18.00 uur kand. H. Brons; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 15.00 uur ds. L. Blok; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; Mijdrecht 15.30 uur ds. J. van Belzen; Naaldwijk 9.30 en 16.00 uur ds. G. Clements; Nieuw-Beijerland 9.30 uur ds. A. Vermeij en 19.00 uur stud. E.J. Boudewijn; Nieuwer ter Aa 10.00 en 19.00 uur ds. J. van Belzen; Nieuwerkerk 9.30 uur ds. C. Harinck en 15.30 uur ds. A.J. Gunst; Nieuwe-Tonge 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. E. Bakker; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. P. Melis; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. A. Schot; Ooltgensplaat 18.00 uur ds. C. Harinck; Oostburg 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; Oosterend 10.00 en 16.00 uur ds. M. Mondria; Oostkapelle 16.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Opperdoes 10.00 en 18.30 uur kand. H. van der Heiden; Oud-Beijerland 14.30 uur ds. G. Pater; Ouddorp 14.30 uur (H.D.) ds. S. Maljaars; Poederroijen 9.30 en 14.30 uur stud. E.J. Boudewijn; Poortugaal 9.30 uur ds. C. Neele en 16.00 uur ds. M.J. van Gelder; Puttershoek 18.30 uur stud. J. de Kok; Rhenen 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G. Pater; Ridderkerk-Slikkerveer 15.30 uur ds. W.A. Zondag; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. J. van Laar; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. A. Schreuder; Rilland-Bath 14.00 uur ds. P.D. den Haan; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 en 15.30 uur ds. M. Joosse; Rotterdam-Centrum 10.00 uur ds. M. Golverdingen en 18.30 uur ds. P. Mulder; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 uur ds. J. Mijnders; Rotterdam-Zuidwijk 15.00 uur ds. W.J. Karels; Scherpenisse 14.30 uur ds. E. Bakker; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Sint Philipsland 15.00 uur stud. M.H. Schot; Sliedrecht 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 9.30 en 16.00 uur stud. M.T. Al-Chalabi; Spijkenisse 19.00 uur ds. W. Silfhout; Sprang-Capelle 18.00 uur ds. M. Golverdingen; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. G. Hoogerland; Terneuzen 10.00 uur ds. R.A.M. Visser; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Utrecht 10.00 en 16.30 uur ds. L. Terlouw; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. W. Harinck; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. D.W. Tuinier; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. H.A. van Zetten; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 14.00 uur ds. A.J. de Waard; Westzaan 19.00 uur stud. J.B. Huisman; Wierden 15.00 uur ds. J. van Laar; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W.A.

Zondag; Wolphaartsdijk 14.00 en 18.00 uur ds. S.W. Janse; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. J.J. van Eeckevel; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwijndrecht 14.30 uur ds. J. Schipper; Zwolle 19.00 uur stud. M.T. Al-Chalabi;

DINSDAG 1 SEPTEMBER 2015

Berkenwoude 19.30 uur ds. L. Blok; Den Helder 19.30 uur ds. G. Pater; Ede 19.30 uur (GBS-dienst) ds. D. de Wit; Enter 19.30 uur ds. H. Hofman; Marknesse 19.30 uur ds. J. van Belzen; Oosterend 19.00 uur ds. M. Mondria; Oude-Tong 19.30 uur ds. J. Schipper; Uddel 19.30 uur ds. A.T. Huijser; Westzaan 19.30 uur ds. G. Hoogerland;

WOENSDAG 2 SEPTEMBER 2015

Barneveld-Zuid 19.30 uur ds. F. Mulder; Beekbergen 19.30 uur ds. J.S. van der Net; Borssele 19.30 uur ds. A. Verschuure; Boskoop 14.30 uur ds. H.A. van Zetten en 19.00 uur (intrededienst) ds. J.J. Tanis; Brakel 19.30 uur (voor de zending) ds. J.M.D. de Heer; Dinteloord 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Drachten 19.30 uur ds. J. van Belzen; Nijkerk 19.30 uur ds. C. Hogchem; Poederroijen 19.30 uur ds. G. Bredeweg; Puttershoek 19.30 uur ds. A.J. Gunst; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. G. Beens; Scherpenisse 19.30 uur ds. P. Melis;

DONDERDAG 3 SEPTEMBER 2015

Barneveld-Centrum 14.15 uur (huw.bev.) ds. D. de Wit; Ede 14.30 uur (huw.bev.) ds. F. Mulder; 's-Gravenpolder 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Hardinxveld-Giessendam 19.30 uur ds. C.J. Meeuse; Hendrik-Ido-Ambacht 14.00 uur (huw.bev.) ds. M. Joosse; Hilversum 19.45 uur ds. A. Verschuure; Hoogeveen 19.30 uur ds. J. van Belzen; Houten 18.45 uur (huw.bev.) ds. C.G. Vreugdenhil; Kampen 17.00 uur (huw.bev.) ds. J. IJsselstein; Mijdrecht 19.30 uur ds. A. Schot; Naaldwijk 19.45 uur ds. S.W. Janse; Nieuwer ter Aa 19.45 uur ds. G.J.N. Moens; Oostvoorne 19.30 uur ds. J.J. van Eeckevel; Ouddorp 19.30 uur ds. G. Pater; Rijssen-Zuid 13.45 uur (huw.bev.) ds. B.J. van Boven; Sliedrecht 14.15 uur (huw.bev.) ds. A.T. Huijser; Veenendaal 14.00 uur (huw.bev.) ds. B. Labee; Zwijndrecht 19.30 uur ds. C. van Ruitenburg;

VRIJDAG 4 SEPTEMBER 2015

Oudemirdum 14.15 uur (huw.bev.) ds. C. Hogchem; Yerseke 14.45 uur (huw.bev.) ds. C. van Krimpen;

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 30 AUGUSTUS 2015

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 16.30 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 en 17.00 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart;

Advertenties

"Velen zeggen: Wie zal ons het goede doen zien?
Verhef Gij over ons het licht Uws aanschijns, o HEERE!"
Psalm 4 vers 7

Door de HEERE is thuisgehaald mijn geliefde en zorgzame man, onze liefdevolle en bijzondere vader en opa

Paulus Blees

geboren te Amsterdam op 19 oktober 1933
overleden op 22 augustus 2015 te Katwijk

Katwijk, P.M. Blees - Onderdelinden

Katwijk, Dirk Jan en Petra
Charlotte
Wouter
Annemarije

Hendrik Ido Ambacht, Riet
Nelle
Roel

Katwijk, Petra

Katwijk, Paul en Janneke
Joël
Paul
Stein

Damwoude, Leo en Mieke
David
Sara

Boulevard 180, 2225 HE Katwijk

De begrafenis heeft plaatsgevonden donderdag 27 augustus jl. op de begraafplaats Duinrust aan de Parklaan te Katwijk.

**5 september mooie fietstocht
omgeving Achterberg (Rhenen).**
Info: www.klompfenfietstocht.nl

Kom gezellig op **naailes** en leer je eigen kleding maken. Ook voor patroontekeningen. Info: G. Blotenburg, tel. 0318-527283 of mail naar geertje1958@live.nl
Omgeving Veenendaal.

**PSALMZANGAVOND m.m.v.
de Thoolse Bovenstengroep
t.b.v. Stichting Hudson Taylor**

**Grote Kerk Tholen
D.V. zaterdag 29 augustus 2015
Bram Bout & Peter Wildeman: orgel
Leiding: Ds. N. den Ouden
Aanvang: 19.30 uur
Toegang: vrij**

Jong en oud hartelijk welkom!

T.h. ruime **vakantiewoning** in natuurlijke omgeving **Veenendaal** (3 sl.k.). Voor inl. 06-12448849.

Psychologenpraktijk
Brouwer

- Onderzoek
- Advies
- Begeleiding
- Behandeling

**Hulpverlening aan kinderen,
jongeren en volwassenen**

Bij o.a.: ADHD · angst · burn-out · depressie · faalangst · fobie · gedragsproblemen · identiteitsproblemen · lichamelijke spanningsklachten · negatief zelfbeeld · onzekerheid · opvoedingsproblemen · paniek · piekeren · PDD-NOS · relatieproblemen · slaapproblemen · somberheid · spanning · stress · syndroom van Asperger.

Voor verdere informatie en aanmelding:

T 0180 - 42 69 55
E info@psychbrouwer.nl
I www.psychbrouwer.nl

Vestigingen in Ridderkerk, Barneveld en Meteren

HULP NA EEN ONGEVAL

Bent u slachtoffer geworden van een ongeval? Heeft u hierdoor schade? DB Letselschade kan u geheel kosteloos begeleiden bij het verhalen van uw schade.

Voor meer informatie: www.db-letselschade.nl of 0252-701108.

LETSELSCHADE

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
G. WEGENAAR

Tel.: (0318) 526641
Bgg.: (06) 53638114
24 uur per dag bereikbaar

Buurtlaan West 26
3905 JR Veenendaal

Wij verzorgen uitsluitend begrafenissen
www.wegenaar.nl

Mooi **appartement** te huur **Krimpen
aan de IJssel**. Tel: 06-14947818.

**SHG biedt u
passende zorg**

Uitgaande van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland biedt de SHG zorg die aansluit bij uw manier van leven. Bijbelse normen en waarden vormen daarin de basis voor uw en onze dagelijks levenshouding en mediagebruik.

Kraamzorg

Bel 0187 - 489173
b.g.g. 0342-492155
ma - vr: 9.00 - 11.00 uur
en van 13.00 - 15.00 uur
vr: ook van 19.00 - 21.00 uur

Thuiszorg

Bel 0166 - 65 26 05
ma - vr: 9.00 - 11.00 uur
vr: ook van 19.00 - 21.00 uur

**AANDACHT
VOOR
AMBT-
KLEDING**

Speksnijder AANDACHT VOELT BETER
MODE

www.speksnijder.nl

Bergambacht - Veenendaal - Kampen

VAN STAVEREN
 Begrafenisverzorging
 Sumatrastraat 11 ~ 2405 EM Alphen aan den Rijn
 Dag en nacht bereikbaar, in elke regio
 (0172) 23 33 38
Wij verzorgen alleen begrafenissen

Te koop in Soesterberg:
modern 3-kamerappartement
 vlakbij Van Lodenstein en Hoornbeek
 College Amersfoort.
 € 139.000, over de prijs valt te
 onderhandelen. Tel. 0640957383.

AMBTSKLEDING...

Klamar's
 FASHION

's-Gravenstraat 63
 4431 AB 's-Gravenpolder
 0113 - 31 63 64 | 06 14 53 15 28
 info@klamarsfashion.nl
 www.klamarsfashion.nl

ADVIES AAN HUIS MOGELIJK!

Welkom op de
Bunyanmiddag

 De Spil 29 • 3774 SE • Kootwijkerbroek
 0342 46 1552 • www.bunyanstichting.nl

Ter gelegenheid van ons 25-jarig jubileum organiseert de John Bunyanstichting een speciale Bunyanmiddag, een middag voor het hele gezin.

Iedereen is hartelijk welkom op:

Zaterdag 19 september DV
 14.00-16.15 uur
 in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Veenendaal
 Vijftien Morgen 51, Veenendaal

Invulling van deze middag o.a.:

- Ds. P. Blok en dhr. H. van Grol vertellen over 25 jaar John Bunyan Stichting
- Dhr. N. Derksen vertelt over het evangelisatiewerk in Duitsland
- Dhr. A.C.H. van Vuuren vertelt een verhaal voor kinderen
- Sluiting door ds. J. Mijnders

Gratis!
 Evangelisatieboek voor elk gezin

De Christenreis en de Christinnereis

 ds. P. Blok

Te huur: **tijdelijke woonruimte**,
 2 à 4 personen, **dichtbij Barneveld**.
 Tel. 0342-414231.

Veluwse fietsdag op 29 augustus
 van 9.00-16.00 uur t.b.v.
 Zending Geref. Gemeenten.
 Info: www.veluwsefietsdag.nl

VGS *vereniging voor gereformeerd schoolonderwijs*

Reformatorisch onderwijs steeds meer onder een vergrootglas!

Media weten het reformatorisch onderwijs steeds beter te vinden.
 Kom daarom naar onze mediatraining!

Kijk op www.vgs.nl

't Hoedenkabinet

NIEUW in Genemuiden!

OPEN HUIS VANAF 29 AUG T/M 5 SEPT

Bij ons vindt u een uitgebreide collectie stijlvolle hoeden, tassen en accessoires. Kom kijken in de winkel of bezoek onze website.

- Tassen
- Lederwaren
- Hoeden
- Paraplu's
- Glaces
- Etc.

OPENINGSTIJDEN

maandag	gesloten
dinsdag t/m donderdag	13:30 - 18:00 uur
vrijdag	10:00 - 21:00 uur
zaterdag	10:00 - 17:00 uur

Voor een afspraak buiten de openingstijden (ook 's avonds) graag even bellen.

Langestraat 35 - 8281 AE Genemuiden - T 038 385 75 11 - www.hoedenkabinet.nl

D.V. dit najaar verschijnt bij ons:
Predik het Woord

Uit het leven van ds. W. Hage
door J.P. Sinke - 312 pagina's - € 22,50

Reserveer bij uw boekhandel of bij:

**Drukkerij en Boekhandel
Van Velzen BV**

Krabbendijke - tel. 0113-501402
e-mail: ljmeuwsen@velzenbv.nl

Te huur in **Kootwijkerbroek**:
een **vrijstaande woning** met
5 slaapkamers voor max. 1½ jaar.
Tel. 0653405696.

**Te koop: nette 2 onder 1 kap
starterswoning te Waardenburg.**
Nabij kerk en school. Voor verdere
informatie kunt u contact opnemen
met 06 - 21 61 16 13.

Deel uw zegeningen

Veel vrouwen in Pakistan gaan niet naar school. Bijzondere Noden zorgt ervoor dat jonge vrouwen leren lezen en schrijven. Als ze afgestudeerd zijn, krijgen ze onder andere christelijke lectuur mee.

Bijzondere Noden ondersteunt namens de leden van de Gereformeerde Gemeenten structurele projecten in meer dan 20 landen. Uw bijdrage geeft ons de mogelijkheid om samen onze zegeningen te delen.

www.bijzonderenoden.nl
IBAN NLS2 INGB 0000 307447

**bijzondere
noden**
handen van de kerk

Deputaatschap tot Hulpverlening
in Bijzondere Noden van
de Gereformeerde Gemeenten

De Verrassing
Bungalowpark

Welkom terug op ons park!

Al 60 jaar verrassend op Texel!

www.deverrassing.nl | 0222 31 89 06

Praktijk den Uijl

biedt hulp vanuit een Bijbelse visie aan kinderen, jongeren en volwassenen bij o.a.:

- Verlies- en rouwverwerking
- Seksueel misbruik en seksverslaving
- Opvoedingsvragen en opvoedingsondersteuning
- Laag zelfbeeld en faalangst
- Problemen binnen huwelijk, gezin en/of relatie
- Weinig zelfvertrouwen
- Arbeidsproblemen en burn-out
- Vragen rondom persoonlijkheid en gedrag
- Talent en hoogbegaafd
- Andere problemen waar u mee 'zit' en over wilt spreken

Veelal worden de gesprekken (gedeeltelijk) vergoed vanuit de aanvullende verzekering. Informeer hiervoor bij uw zorgverzekeraar.

Praktijk den Uijl
psychosociale hulpverlening & contextuele therapie

Wormerhoek 14M
2905 TX Capelle a/d IJssel
010 - 7 411 411
06 43 85 85 08
info@praktijkdenuijl.nl

Gesprekslocaties in Capelle a/d IJssel, Barneveld en Yerseke
www.praktijkdenuijl.nl

ZGG zoekt twee bureaumedewerkers

Kijk voor de functie-inhoud op www.zgg.nl/vacatures. Reacties ontvangen we graag voor 15 september 2015.

ZGG ZENDING GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Voor Verantwoorde Boeken!
www.deroo boeken.nl
078-6124081

HARKES
Begravenissen

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop
www.harkesbegravenissen.nl
Wij verzorgen alleen begravenissen
0172 - 21 21 22

Cursus Het merg van het Evangelie Edward Fisher

De prijs voor de digitale cursus is € 44,- en voor de schriftelijke € 49,-. 'Het Merg' is een zeer leerzaam boek. De levensvraag hoe een zondaar op de juiste manier rechtvaardig tegenover God komt te staan, vormt de grondtoon ervan..

Cursussen Oudvaders

Voor meer informatie en meer cursussen zie:
www.cursussenoudvaders.nl

Vraag gratis een brochure aan.
Reijerskoop 251 2771 BK Boskoop
tel. 0118-583025 of 0172-532796

kina
begravenisverzorging

D.W. Schipper
010-458 31 12
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

Dag en nacht bereikbaar
WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Colofon

De Saambinder
Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie

ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteurs: ds. B. Labee, ds. C. Neele

Meditaties

ds. C. Neele,
Egge 28, 3171 DE Poortugaal,
tel. 010-5017707
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131,
2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl
Aanlevertijd:

Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan

Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan

Drukkerij Verloop,
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam

tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,15 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v.

De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 13,00 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 24,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188,
St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
e-mail: purlin@sympatico.ca

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Ds. Labee over:

Waarom als (jong) volwassene naar de CGO?

Regelmatig staan er oproepen van de Cursus Godsdienst Onderwijs onder andere in ons kerkelijk orgaan 'De Saambinder'. Welke cursussen worden er gegeven en wat is het belang ervan?

Cursus Godsdienst Onderwijs

Het is in september veertig jaar geleden dat de CGO een plaats kreeg in onze gemeentekring. Volgens de statuten is deze korte naam wat langer: 'Stichting ter bevordering van het bestuderen van de leer der waarheid naar Schrift en belijdenis, uitgaande van de Gereformeerde Gemeenten'. De Stichting heeft ten doel: 'het bevorderen van het onderwijs in en de bestudering van de leer der waarheid naar Schrift en belijdenis, door middel van cursussen, te geven aan doopleden en belijdende leden der Gereformeerde Gemeenten, die de leeftijd van 18 jaar bereikt hebben'. Ook cursisten van andere kerken, die de grondslag onderschrijven, zijn hartelijk welkom.

Heel nadrukkelijk is er alle jaren door gesteld dat er verlangend wordt uitgezien naar het werk van Gods Geest. Zonder die werking zullen de cursussen uitsluitend gericht zijn op het vermeerderen van kennis 'die opgeblazen maakt'. Onder het beding van Gods zegen kan de cursus een middel zijn om gemeenteleden, in deze verwarrende tijd, geestelijk toe te rusten.

Cursussen

De CGO kent twee studierichtingen: de zogenaamde toerustingscursussen en de HBO-opleiding theologie voor Godsdienstleraar of Pastoraal werker. Heel kort duiden we de toerustingscursussen aan. Allereerst de A/B cursus, twee aparte maar wel aansluitende cursussen van elk twee jaar met onderwijs in de vakken

Bijbelkunde, Dogmatiek, Ethiek, Kerkgeschiedenis, Bijbelse oudheidkunde/sekten en stromingen en Kerkelijke oriëntatie/apologetiek. De C-cursus is een verdiepingscursus na de A/B cursus of los te volgen met onderwijs in Bijbelkunde, Dogmatiek en Ethiek. Vervolgens de P-cursussen met een opvoedingscursus

voor jonge ouders en één voor ouders van tieners. Dan is er ook de I-cursus rond de Institutie van Calvijn en de O-cursus voor onderwijsgeevenden in het (speciaal) Basisonderwijs. Tenslotte zijn er twee korte leergangen: de leergang 'Israël en de Bijbel' en de nieuwe leergang 'Evangelisatie'.

Opwekking

Er zijn gelukkig elk jaar heel wat aanmeldingen van jongeren en ouderen voor de diverse cursussen. Zo namen vorig cursusjaar ruim 500 cursisten deel aan de A/B-cursussen op de zes locaties Amersfoort, Dordrecht, Goes, Gouda, Kampen en Rijssen. Graag willen we allereerst onze jongeren opwekken om mee te doen. Na het volgen van de belijdeniscatechisatie is het zo goed om doorgaand onderwijs te krijgen. Maar ook de cursussen en leergangen voor de diverse doelgroepen, inclusief de HBO-opleiding, willen we van harte aanbevelen. Het belang voor jong en oud ligt niet allereerst in het structureel bezig zijn met Schrift en belijdenis... De bede is dat de Heere al dit onderwijs wil gebruiken om te brengen op de school van Zijn genade. Tot Zijn eer en tot zaligheid van onze ziel!

Voor meer informatie verwijzen we naar www.cgo.nu en naar het jubileumboek *wat binnenkort verschijnt 'Delven en delen, veertig jaar Cursus Godsdienst Onderwijs (CGO)'*.

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van 'De Saambinder' kun jij/kunt u mailen naar b.labee@kliksafe.nl of opsturen naar Kerkewijk 115a, 3904 JA VEENENDAAL. Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie. Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor al onze lezers, volgt publicatie in een nummer van 'De Saambinder'. Graag wel wat geduld.